

Svarta rosor och en röd klänning

Hur får du tillbaka självförtroendet om ditt tidigare utseende inte finns längre? Går det att förlåta den som förstört ditt ansikte? Och var hittar du kraften att gå vidare? Laxmi, Ritu och Roopa är tre unga kvinnor som på olika sätt hittar vägar att fortsätta med sina liv, trots att alla fått förstörda ansikten och fysiska men genom syraattacker. Till sin hjälp har de brev, en symaskin, svarta rosor – och varandra.

Varje år faller hundratals indiska kvinnor offer för syraattacker, ett brott som lämnar bestående och livslånga ärr. Men många av de drabbade vittnar om att det är de sociala konsekvenserna som är allra värst. I Indien arbetar organisationen Stop Acid Attacks sedan 2013 med att hjälpa kvinnor som utsatts – samtidigt som man försöker förbättra rättsprocesserna för de drabbade och få ett förbud mot syraförsäljning.

Speltid: 25 min.

Från: 13 år

• Alder för filmen bör ses som en fingervisning. Vi rekommenderar alltid att läraren ser filmen innan visning för att avgöra om den passar eleven/klassen.

Ämne: SO, Värdegrund, Genus och jämställdhet

Produktionsland:

Indien 2014

Svensk version:

© Filmo, 2015

Ansvarig utgivare:

Mia Lund Arnell

Filmnr: 7337

För ytterligare källinformation:

Kontakta Filmo
08-445 25 50

Svarta rosor och en röd klänning

Olika former av hedersvåld och våld mot kvinnor är vanligt i Indien, och de senaste åren har antalet anmälda syraattacker skjutit i höjden. Attackerna utförs oftast av kvinnans man eller styvmor. Motiven är i regel kopplade till kvinnans heder, hennes prestation som fru eller hennes familjs förmåga att betala hemgift. Att få syra kastat i ansiktet innebär att kvinnan fräntas sin heder. Skadorna blir till ett livslångt handikapp som under lång tid stänger henne ute från studier och arbetsliv.

I denna rörande film får vi möta tre unga kvinnor som alla blivit utsatta för grovt våld i form av syraattacker. Laxmi, Ritu och Roopa försöker gå vidare efter de grymma övergreppen, men det är inte så lätt. Stora delar av deras ansikten och kroppar är så trasiga att såren två år efter attacken fortfarande gör ont. Men såren i deras själar är ännu djupare. Hur bygger man upp sitt självförtroende om man inte ens känner igen sig själv i spegeln? Hur går man till väga för att kunna lita på andra människor igen? Och går det någonsin att förlåta ett sådant övergrepp?

FILMO

En del av Swedish Film AB

Box 6014 • 171 06 Solna • SWEDEN • Tel: 08-445 25 59 • Fax: 08-445 25 60
info@filmo.se • www.filmo.se

Laxmi har grundat organisationen Stop Acid Attacks, som ger skydd och stöd åt kvinnor som överlevt syraattacker.

Där pågår hela tiden en kamp för upprättelse. När vi besöker organisationen pågår kampanjen Black Rose. De tre kvinnorna skriver brev till sina gärningsmän, och tillsammans med brevet skickar de en svart ros. Det är ett sätt att bearbeta det som har hänt dem, ett sätt att bit för bit ta tillbaka sina liv. Det är allt för lätt att skuldbelägga sig själv för det som har hänt. "Om jag bara inte gått ut den där dagen", säger Ritu. Det är två år sedan hennes attack, och hon minns allt i detalj. Hon minns att hon bar en röd klänning. Sedan den dagen har hon inte burit rött igen. Men Roopa vill inte se Ritu ledsen. Hon bestämmer sig för att sy en klänning åt henne, och den ska vara röd. På tvåårsdagen för Ritus attack får hon klänningen i present. För första gången på två år bär hon rött, och hon är vackrast i världen.

Syraattacker är vanligast i Pakistan, Bangladesh och Indien, men förekommer även i ett stort antal länder i Asien och Afrika.

Nyckelord

Syraattacker, Indien, skuld, skam, förlåtelse, genus, kultur, hedersvåld, övergrepp, brottsoffer.

För åk 7-9: Frågor efter visning

1. Varför tror ni att syraattacker främst drabbar kvinnor?
2. Hur beskrev kvinnorna i filmen sina känslor efter attacken?
3. Vad tror ni att gärningsmannen vill uppnå med en syraattack?
4. Vilken koppling har syraattackerna till kvinnliga ideal?
5. Hur återvinner man sin självkänsla när man blivit fråntagen många möjligheter att leva upp till dessa ideal?
6. Går det att förlåta någon som utfört en sådan handling?
7. Vilka för- och nackdelar finns det med förlåtelse för dessa kvinnor?
8. Vilka för- och nackdelar finns det med att förlåta någon som varit elak eller gjort fel mot er?
9. Syraattacker förekommer inte bara i Indien, utan även i andra länder. Ta reda på vilka.

Aktiviteter efter visning

Skriv ett brev till någon som varit elak mot dig eller gjort dig illa! Hur kände du när det hände? Vad skulle du vilja säga till den som gjorde det? Vad måste förändras för att er relation ska kunna bli bra igen? Brevet behöver inte läsas av någon, eller överlämnas.

För gymnasiet: Frågor efter visning

1. Vad vill gärningsmannen uppnå med en syraattack?
2. Varför tror ni att den stora majoriteten som drabbas är kvinnor?
3. Vad menas med hedersvåld?
4. Vilket samband har våld mot kvinnor med kvinnors ekonomiska autonomi?
5. Vilket samband har våld mot kvinnor med flickors rätt till skolgång?
6. Hur kan syraattacker förklaras med ett kulturellt perspektiv? Ta hjälp av följande begrepp:
 - Skuld och skam
 - Grupp- eller individorienterade kulturer
 - Normsystem
 - Tradition
 - Religion
 - Äktenskap
 - Hierarkier
7. Hur kan syraattacker förklaras med ett könsperspektiv? Ta hjälp av följande begrepp:
 - Könsmaktsordning
 - Synen på kvinnans sexualitet
 - Könsbetingade förväntningar
 - Mäns våld mot kvinnor
8. Finns det andra sätt att förklara syraattackerna?
9. Hur kan syraattackerna stoppas, tror ni? Diskutera!
10. Syraattacker är vanligast i Pakistan, Bangladesh och Indien, men förekommer även i ett stort antal länder i Asien och Afrika. Diskutera vad som förenar/skiljer de länder där de förekommer och om det går att skönja ett mönster som kan förklara varför.

Internetkällor

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6231112> Sveriges Radio om syraattacker i Bangladesh.

<http://www.fria.nu/artikel/117346> Mediekooperativet Fria Tidningars hemsida med artikel om syraattacker i Indien.

<http://www.fokus.se/2014/02/valdets-ansikte/> Tidskriften Fokus om syraattacker i Colombia.

<http://fufkorrespondenterna.com/2013/06/11/det-sexuella-valdet-i-indien-fortsatter/> Föreningen för utvecklingsfrågor om sambandet mellan syraattacker och sexuellt våld i Indien.

<http://www.brottsrummet.se/sv/hedersrelaterat-vald> Brottsrummet.se är en sida från Brottsförebyggande rådet med info för ungdomar. Denna länk leder till en sida om hedersvåld.

<https://www.facebook.com/StopAcidAttacks> Stop Acid Attacks facebookside.

<http://www.acidviolence.org/index.php/acid-violence/> Organisationen Acid Survivors Trust International om orsaker till och konsekvenser av syraattacker. Sidan är på engelska.

<http://www.theguardian.com/world/2015/aug/20/indias-new-hope-for-victims-of-acid-attacks> The Guardian om organisation mot syraattacker i Indien. Artikeln är på engelska.

<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/09/acid-attacks-a-scar-india-2013927165429393354.html> Al Jazeera om det växande antalet syraattacker i Indien. Artikeln är på engelska.

<http://www.brottsoffermyndigheten.se/default.aspx?id=1696> Brottsoffermyndigheten om FNs arbete för att stoppa våld mot kvinnor.

<http://kvinnofridslinjen.se/index.php?page=om-vald-mot-kvinnor> Kvinnofridslinjen om våld mot kvinnor.

<http://www.svt.se/dokument-utifran/indiens-dotter> Beskrivning på Svts hemsida av BBC-dokumentären Indiens dotter, som handlar om våldtäktskulturen i Indien. Filmen har förbjudits i Indien.

<http://www.dn.se/ledare/huvudledare/indiens-dottrar-kommer-att-vinna/> Dagens Nyheter om Indiens dotter.

http://www.nck.uu.se/Kunskapscentrum/Kunskapsbanken/amnen/Mans_vald_mot_kvinnor/Global_folkhalsa_arnesguide/ Uppsala Universitet och Nationellt centrum för kvinnofrid om våldets hälsokonsekvenser.

www.ne.se - Nationalencyklopedin

www.google.se - Användbar sökmotor

www.dn.se - Dagens nyheter

<http://factlab.com/#lo=1> - Dagens nyheter skolsajt

www.wikipedia.se - Bra nätencyklopedi

www.filmo.se - Filmos hemsida

OBS! Vi vill förvarna om att filmen innehåller bilder som kan uppfattas som obehagliga.

Svarta rosor och en röd klänning passar bra för undervisning om genus och utsatta grupper i samhället. Här enligt det centrala innehållet i Lgr11:

I årskurs 7-9, samhällskunskap, sid. 202-203, Lgr11

Rättigheter och rättsskipning: *"Rättssystemet i Sverige och principer för rättssäkerhet. Hur normuppfattning och lagstiftning påverkar varandra. Kriminalitet, våld och organiserad brottslighet. Kriminalvårdens uppgifter och brottsoffers situation"*

Samhällsresurser och fördelning: *"Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd. Begreppen jämlikhet och jämställdhet"*

Beslutsfattande och politiska idéer: *"Individens och gruppernas möjligheter att påverka beslut och samhällsutveckling samt hur man inom ramen för den demokratiska processen kan påverka beslut"*

I årskurs 7-9, religion, sid. 189-190, Lgr11

Religion och samhälle: *"Konflikter och möjligheter i sekulära och pluralistiska samhällen, till exempel i frågor om religionsfrihet, sexualitet och synen på jämställdhet"*

Identitet och livsfrågor: *"Hur religioner och andra livsåskådningar kan forma människors identiteter och livsstilar"*

Etik: *"Etiska frågor samt människosynen i några religioner och andra livsåskådningar" och "Etiska begrepp som kan kopplas till frågor om hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar, till exempel frihet och ansvar"*

Här enligt det centrala innehållet i Gy11:

I gymnasiet, samhällskunskap 1b, Gy11

"De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter"

"Gruppernas och individens identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap"

"Samhällsekonomi, till exempel ekonomiska strukturer och flöden i Sverige och internationellt. Försörjning, tillväxt och företagande, resursanvändning och resursfördelning utifrån olika förutsättningar"

I gymnasiet, religion 1, Gy11

"Religion i relation till kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och sexualitet"

"Individens och gruppernas identiteter och hur de kan formas i förhållande till religion och livsåskådning utifrån till exempel skriftliga källor, traditioner och historiska och nutida händelser"

"Tolkning och analys av olika teorier och modeller inom normativ etik samt hur dessa kan tillämpas. Etiska och andra moraliska föreställningar om vad ett gott liv och ett gott samhälle kan vara"

